

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

„Osvícení“:

Intervence jako umělecké dílo

Mgr. Jakub Stejskal

Katedra estetiky FF UK

***den vědy (2013)**

Vojtěch Fröhlich, Ondřej Mladý, Jan Šimánek, Vladimír Turner
Osvícení (2012)

*den vědy (2013)

„V průběhu rychlé noční akce vylezli umělci na osvětlený billboard u silnice a přesměrovali jeho lampy tak, aby osvětlovaly blízkou plastiku zastíněnou touto obří reklamní plochou. Ze tmy se tak vlivem silného zdroje světla teatrálně zjevila do té doby téměř neviditelná socha z litého betonu od sochaře Josefa Klimeše, nazvaná *Rovnováha*. Obří billboard, v té době propagující luxusní automobil, se naopak propadl do temnoty.

[...]

Jasně poselství akce nevyžaduje zdlouhavé vysvětlování. Všudypřítomný reklamní vizuální smog, který s nastupujícím „reálným kapitalismem“ nekontrolovatelně okupuje naše města, je zkrátka obtěžující, neestetický a zdraví škodící faktor. Tento fenomén má podhoubí nejen v nulové urbanistické a estetické vizi správců měst, ale především v oficiální podpoře soukromého sektoru na úkor prostoru veřejného.“

Pavel KAROUS, „Osvícení“, A2, 2012, č. 23, <http://www.advojka.cz/archiv/2012/23/osviceni>.

Matrice očekávání

Původce – index – recipient

|

účel

(GELL 1998, FARAGO – PREZIOSI 2012)

Robert Rauschenberg, *Vygumovaná kresba od Willema de Kooninga* (1953)

*den vědy (2013)

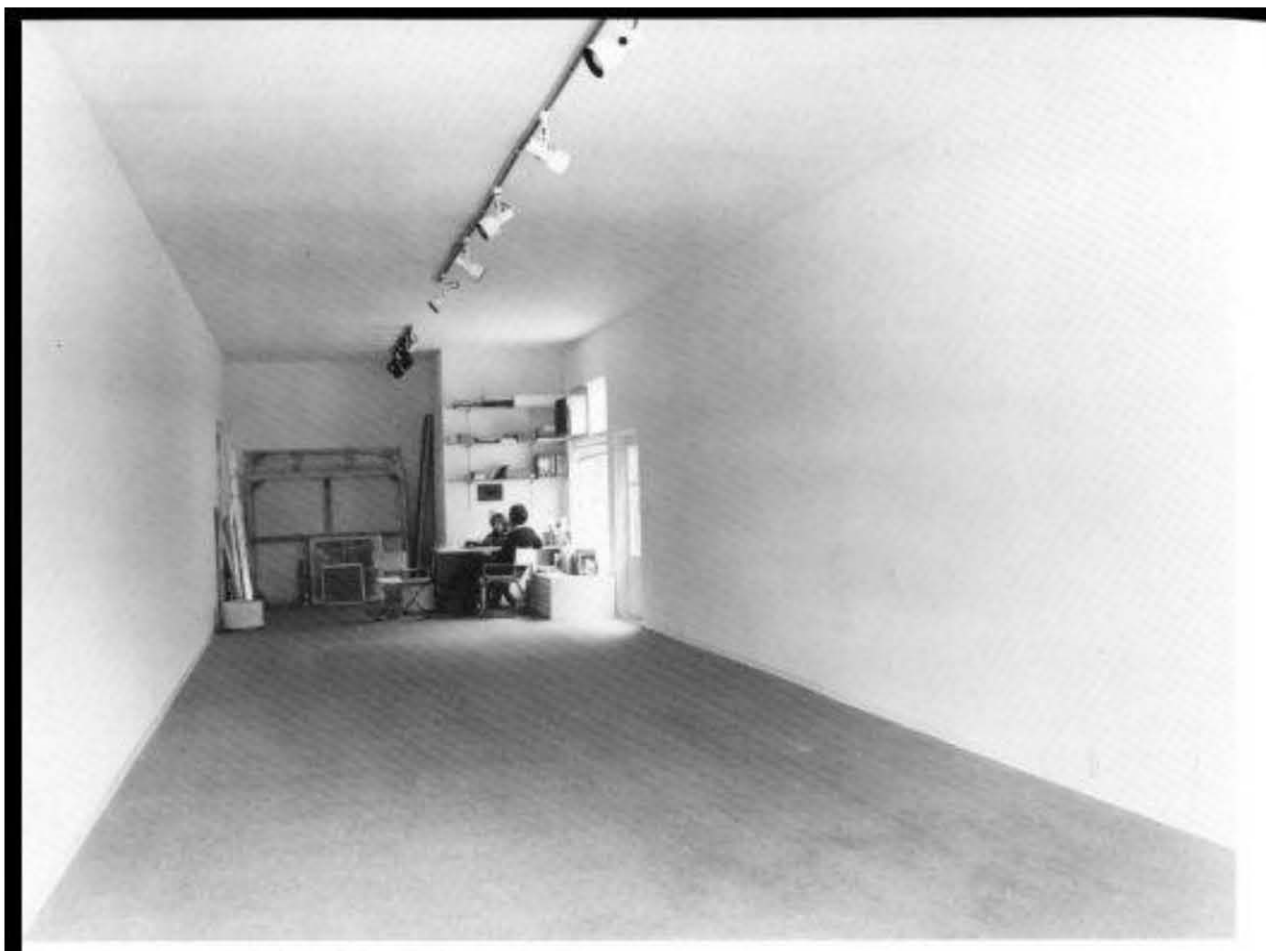

„Umělec je s to vnímat se ne jako tvůrce nových hmotných forem, ale jako koordinátor těch existujících, a může se proto rozhodnout předměty z prostředí *odebírat*. Tak jako se umění čím dál víc chápe v pojmech chování, tak se materiály chápou prostě v pojmech kvantity a nikoliv kvality.“

Victor BURGIN, „Situational Aesthetics“ (1969), *UbuWeb*,
http://www.ubu.com/papers/burgin_situational.html.

Michael Asher, *Clair Copley Gallery, Inc.* (1974)

*den vědy (2013)

„Diskuze o současném umění se nevedou o komparativní hodnotě uměleckých děl. [...] Diskuze se vedou o distribuci věcí na stěně nebo na zemi, v rámu či na obrazovce. Vedou se o smyslu sdíleného, o který jde v posunech mezi jedním a druhým prostorovým uspořádáním, nebo mezi přítomností a absencí.“

Jacques RANCIÈRE, „Contemporary Art and the Politics of Aesthetics“, in: Beth HINDERLITER *et al.* (eds.), *Communities of Sense. Rethinking Politics and Aesthetics*, Durham, NC: Duke University Press 2009, s. 31–32.

Daniel Buren, foto-suvenýr, *A partir de là ...*, Städtisches Museum, Mönchengladbach (1975)

*den vědy (2013)

Použitá literatura

K pojetí umění jako matrice očekávání:

Alfred GELL, *Art and Agency. An Anthropological Theory*. Oxford: Clarendon, 1998.

Clair FARAGO - Donald PREZIOSI, *Art Is Not What You Think It Is*, Malden, MA: Wiley-Blackwell 2012.

Max WEBER, „Základní sociologické pojmy“ (1921), in: *Metodologie, sociologie a politika*, Praha: OIKOYMENH 2009.

K intervenci:

Benjamin H. D. BUCHLOH, „Allegorical Procedures: Appropriation and Montage in Contemporary Art“, in: Alexandro ALBERRO – Sabeth BUCHMANN (eds.), *Art After Conceptual Art*, Cambridge, MA: MIT Press 2006.

Victor BURGIN, „Situational Aesthetics“ (1969), *UbuWeb*, http://www.ubu.com/papers/burgin_situational.html.

Jacques RANCIÈRE, „Contemporary Art and the Politics of Aesthetics“, in: Beth HINDERLITER *et al.* (eds.), *Communities of Sense. Rethinking Politics and Aesthetics*, Durham, NC: Duke University Press 2009.

Dorothea von HANTELMANN, *How to Do Things with Art*, Curych: JRP | Ringier – Dijon: Les presses du réel 2010.

Michael ASHER, *Writings 1973–1983 on Works 1969–1979*, Halifax: Press of Nova Scotia College 1983.

Miwon KWON, *One Place after Another. Site-specific Art and Locational Identity*, Cambridge, MA: MIT Press 2004.